

Reisverslag oktober 2010

*"Want het is alles van U, en wij geven het U uit Uw hand" (1 Kronieken 29:14b)
"Hij is een Vader der wezen.., een God, die de eenzamen zet in een huisgezin" (68:6a,7a)*

Hoop en liefde geven

Met het lied: "Zegen ons waar we hoop en liefde geven." (opw 710) werden wij, Bert Jan Schuurman, Hans Breeman en Wim en Ria Verwoerd zaterdag 16 oktober uitgezegend in de dienst in Nieuw-Lekkerland. Met twee busjes afgeladen vol en een matras bovenop de spullen op de achterbank vertrokken we 's avonds naar Hongarije en Oekraïne. De chauffeurs wisselden elkaar af bij het rijden en slapen. Zondagmiddag om half één kwamen

we bij Charles in Orgovany in Hongarije aan. We losten beide busjes voor ongeveer de helft. Een

matras, veel kleding en beddegoed, medicijnen, een kinderwagen enz. lieten we achter en spraken en baden met elkaar. De hulpgoederen zijn voor Charles en zijn vrouw Agnes van grote waarde in hun prachtige bediening in Woord en met de daad onder de zigeuners. Drie keer per week geeft Charles onderwijs uit het Woord. Soms neemt hij een bijbelboek door, andere keren kiest hij een onderwerp, zoals geestelijke oorlogvoering. Er zijn veel jonggelovigen. Sommigen konden niet lezen toen ze tot geloof kwamen. Charles is in september 70 jaar geworden. We hopen en bidden dat hij en zijn vrouw nog lang in

deze bediening mogen werken. God zij dank, hun gelovige kinderen helpen hen hier bij.

Thuis komen

We vervolgden onze weg naar de Hongaars/Oekraïense grens. De controle verliep gelukkig heel voorspoedig. De busjes hoefden niet leeg. De beambte vertrouwde ons, toen we zeiden dat alle spullen voor oude mensen en weeskinderen waren.

Met grote dankbaarheid in ons hart reden we Oekraïne binnen. We voelden ons 'thuis'. Hier woont zoveel 'familie'. We kwamen in Nehemia aan om te overnachten. We lazen ieder een gedeelte uit het Woord. We verlangden ernaar onze missie te gaan uitvoeren.

Maandag en dinsdag hadden we gereserveerd voor Chesed. Met Michaël de directeur bespraken we het 'nieuws' van de mensen, die we helpen. We vielen met onze neus in de boter; Katja, een medewerkster bij Chesed, was twee dagen geleden getrouwd. Zij en haar man vierden

dat met een soort receptie boven in het kantoor. Voor die tijd deden wij zelfstandig nog twee bezoeken.

Wie heeft mij nodig?

Stephan Rot, de man zonder benen, was de eerste, die we bezochten. Zoon Vlad opende de poort en de deur. Stephan zag er goed uit, ondanks zijn gebondenheid aan zijn bed en kamer. Stephan vertelde dat het voor hem heel zwaar geweest is. Die twee operaties om de benen te amputeren: "Ik wilde toen niet meer leven. Na de tweede operatie was ik klinisch dood, ik heb een helder licht

gezien, de artsen hebben mij a.h.w. teruggehaald in het leven."

Stephan ontvangt gelukkig hulp van Chesed en Roechama. Zijn vrouw Doesja zorgt goed voor hem en ook zoon Vlad blijkt goed naar zijn vader om te kijken. Twee keer per dag komt hij langs om zijn vader in de

rolstoel te zetten en met hem te rijden. Stephan vertelde ook dat zijn zus Yuditha in Israël elke dag naar hem belt. Op de vraag of hij zelf niet naar Israël wil, antwoordde hij: "15 jaar geleden had ik in Israël willen blijven, maar toen kon ik mijn ouders, die hulpbehoefstig waren, niet in de steek laten en nu...? Wie heeft mij nodig? Ik kan niets meer, want door het infarct heb ik ook in mijn ene arm geen kracht en moet ik zelfs in de rolstoel gezet worden."

We hoorden hoeveel de operaties hadden gekost en hoeveel pensioen ze beiden ontvangen. Doesja krijgt elke maand 100 Grivna (€ 9,-!!) extra omdat zij voor haar man zorgt. we hadden een wollen onderdeken, een jas voor Vlad, schoenen voor Doesja en...een kalender voor 2011, met foto's uit Israël en Bijbelteksten bij iedere maand.

We moesten ("verplicht" zei Doesja)

uit het Woord lezen. En dat deden we. Jesaja 43:1-5 en 11."Ik, Ik ben

de HEERE, en er is geen Heiland, behalve Mij.” We mochten uitleggen, dat Jesjoea de Joodse Messias en de van God gezonden Heiland en Zoon van God is. Dat dit leven ‘maar’ voorbereiding is voor het Koninkrijk van God voor wie gelooft in Hem. We zagen instemming en ontroering, ook bij zoon Vlad. Daarna baden we nog met hen.

Heere help mij

Viktor en Katja Zuchar bezochten we als tweede. Katja heeft Alzheimer en kan zich niets meer herinneren. Viktor was zo blij met ons bezoek: *“Ik kan nergens naar toe, want ik kan haar niet alleen laten. Moreel word ik er moe van. Soms kan ze blijven praten, ook midden in de nacht. Ik heb twee poesjes voor haar gekocht. “Dit zijn mijn kinderen”, zegt ze. Daarmee wordt ze rustig, het is als een therapie. Ze heeft nu geen tabletten nodig.”* Hoe zijn dagen eruit zien vertelde hij ook. *“Elke dag vraag ik;*

“Heere help mij, help mijn vrouw. Hij geeft veel vertrouwen.” Hij liet nog de kaart zien die hij gekregen heeft vanuit Nederland. *“Het is voor mij zo fijn, dat ze mij in Nederland kennen.”* Ook was hij vol lof over het werk dat de Nederlanders gedaan hebben op de begraafplaats, *“zo accuraat, rustig en ijverig.”* We lazen Gods Woord en legden het Evangelie uit en baden met hem en gaven de kalender en het klokje van Roechama als souvenir.

Ik wil graag meer weten

Na de receptie op het kantoor van Chesed, bezochten we nog drie gezinnen. De bijna blinde Raisa met haar dochter Magda als eerste. Ze was zo blij met onze komst. Hoe vaak Raisa gezegd heeft; *“Jullie kunnen je niet voorstellen hoe blij ik ben met jullie.”*? Vele keren. En vele keren wenste ze ons allemaal goede dingen toe. We lazen met haar Psalm 23. Dat David, toen hij in een donker dal was, kon zeggen; *“De Heere is*

met mij.” We spraken over de Zoon van David. Dat God door Jesjoea de weg naar het Koninkrijk geopend heeft. We baden met haar en Bert-Jan bad voor vrouwen in Jesjoea als de geneesheer.

Na het gebed sprak Magda uit haar hart: *“Ik wil graag meer weten over*

jullie gemeente. Ik zou wel eens willen zien hoe het in jullie gemeente toe gaat. Dit is niet normaal, dat mensen zo'n verre reis maken. Waarom? En het zijn er niet zomaar één of twee, maar het zijn er veel meer die bekommerd zijn over arme mensen, die hulp nodig hebben.”

Toen zei ze dat het boek De Schuilplaats haar zo geraakt had. *“Dit boek moet in de bibliotheek van Chesed worden opgenomen. Dit moet iedereen lezen.”*

We gaven haar ook het boek *“Twaalf Joden vinden de Messias.”*

Ze stierf voor mijn ogen

Samen met Olga, de ouderenwerkster van Chesed, bezochten we ook haar schoonmoeder, Maria Machlin. Zij is al 87 jaar. Deze vrouw heeft naast de zegeningen dat zij drie kinderen, vijf kleinkinderen en acht achterkleinkinderen heeft, ook veel verdriet en pijn. Lichamelijk heeft ze veel klachten, maar haar verdriet om haar man die drie jaar geleden overleed en vooral om haar dochter die in hetzelfde jaar overleed is nog erger. Ze liet foto's zien van haar dochter en vertelde haar verhaal. Haar dochter had een nierziekte. Voordat ze naar Israël emigreerde

had ze een nierdialyse gehad in Oekraïne. In Israël ontdekten de artsen dat ze Hepatitis C had opgelopen door die dialyse. Zonder die dialyse had ze, zo zeiden de artsen, nog wel 15 jaar kunnen leven. Nu stierf ze in drie maanden. *“Ze stierf voor mijn ogen, we konden niets doen, ze was 62 jaar. Ze overleed in Israël, maar omdat haar man in Oekraïne begraven was werd zij ook hier begraven. Daarom zijn ook wij teruggekeerd naar Oekraïne.”* (ze woonden al zes jaar in Israël)..

Maria vertelde a.d.h.v. foto's de geschiedenis van haar familie. Haar ouders en alle familieleden op een tante na kwamen om het leven, bij een bombardement. Haar man zat in het leger. Van een heel regiment was hij, samen met twee anderen, de enige overlevende. Maria overleefde de oorlog, ondergedoken, bij een Joodse vrouw, die er niet Joods uitzag en met rust gelaten werd. We vonden het heel gepast om Maria het boek *“De Schuilplaats”* van Corrie Ten Boom te geven als cadeau, naast de andere cadeaus.

Sponsor gezocht

Als laatste deze maandag bezochten we een nieuw aan te nemen adoptiegezin: Natalia en haar dochter Zhenya Tsompel. Zhenya is gehandicapt. Tot haar 18^e werd ze zo door de overheid ook gezien, als gehandicapte van de 3e groep (lichtste vorm). Na een bepaalde keuring, besloten ze dat ze niet meer

gehandicapt was. Ze krijgt dus geen pensioen. Ze kan echter niet werken. Ze kan wel prachtig borduren. De hele kamer hangt vol met werkstukken. We gaven haar één

van de breïtassen, die een zuster zelf gemaakt had en meegegeven.

Natalia, Zhenya's moeder, werkt een aantal dagen in het stadsarchief en verdient 700 Grivna (€65,-) per maand. Terwijl heel veel produkten net zo duur zijn als in Nederland. Haar vader is alcoholist. Hij woont nog bij zijn vrouw en dochter en gedraagt zich niet agressief. Zhenya en Natalia hebben dringend een sponsor nodig. We beloofden er naar te zoeken. Aan de lezer vragen we hierbij om hierbij te helpen zoeken. Wellicht dat u/jij iemand weet. We sloten deze bijzondere dag met ons vieren af met Bijbelstudie en gebed.

Migraine

's Nachts kreeg Wim erge hoofdpijn, die overging in migraine met overgeven en al. We zouden die dag naar Vinogradova gaan met twee busjes. Wat te doen? Toen kregen we juist een SMS van Daniël uit Nederland met het bericht; *“Proclameer: onze hulp en onze verwachting is in de Naam van de Heer, Die ons uit de duisternis getrokken heeft en gezet in het Koninkrijk van Zijn Zoon.”* Dit hebben de anderen gedaan en zij hebben ook gebeden. Terwijl zij bij Chesed nog wat voorbereidingen troffen, ging Wim nog wat slapen. We vertrokken ruim twee uur later dan gepland. Wim ging mee, schoorvoetend weliswaar. De Heere zegende ook het pilletje wat de dokter van Chesed nog mee gaf. Wim knapte tijdens de bezoeken helemaal op. God alle eer!

Dat is mijn hart

Bij Galina, de Chesed medewerkster in Vinogradova, werden we tijdens het bereiden en eten van een uitgebreide warme maaltijd, helemaal bijgepraat door haar. Ze vertelde wat ze allemaal heeft kunnen doen met de €25,- extra, dat een Nederlands echtpaar haar maandelijks via Roechama toestopt, voor haar envelopje (zie reisverslag van mei). *“Joeri de 22-jarige zoon van Nadia Kopolovich is vandaag naar Kiev naar het consolaat, voor de laatste documenten, zodat hij naar Israël kan gaan.”*

Galina vertelde hoe elk document geld gekost heeft, dat ze de treinbiljetten betaalde voor hem en dat hij altijd iets meekrijgt voor onderweg enz. We krijgen ook de geschiedenis van Nadia te horen. Ze is getrouwd geweest met Joeri's vader. Hij kwam om bij een autoongeluk.

Toen hertrouwde zij met een man, die alcoholist bleek. Hoewel ze van hem scheidde, bleef hij terugkomen. Hij was altijd ziek, tuberculose, en dronken. Bij hem kreeg ze nog twee kinderen; Anna, die nu 7 jaar is en Znylzjana, die nu 6 jaar is. *“Ik heb heel veel medelijden met het gezin.*

Ze hebben al zoveel problemen gehad, de kinderen hebben al zo vaak in het ziekenhuis gelegen. Ik kan niet tegen ze zeggen: “Ik heb geen geld,” als ik zie dat ze honger lijden. Maar het is heel zwaar als je iemand wilt helpen en je kunt niet helpen, omdat je zelf niets hebt. Ik ben zo blij dat Joeri naar Israël gaat, maar wat zal Nadia doen met de twee meisjes? Ze wonen in zo'n oud huis. Het dak staat op instorten. Er moet een nieuw dak op. Ik ben zo bang dat het dak naar beneden komt...en dan die twee meisjes.”

Extra sponsor?

We zijn met Galina aan het eind van de dag, toen het al schemerde, bij dit gezinnetje langs geweest. Eerst kochten we een voorraadje

levensmiddelen voor hen. Daarna hebben we Nadia en de twee meisjes

ontmoet. We konden hen beter niet aanraken i.v.m. besmettingsgevaar.

Het dak van het huis is overall slecht. En toen we een blik door het raam naar binnen wierpen, zagen we hoe vuil, oud en rommelig het daar was. Onvoorstelbaar hoe Nadia daar leeft met twee kleine meisjes. Zouden we hier iets kunnen doen? Galina vroeg het wel; Kunnen jullie iets aan dat dak doen?

Galina vroeg ook of we voor dit gezinnetje een extra sponsor zouden willen zoeken. *“Eén voedselpakket per maand is voor hen niet voldoende.”* Galya zou ook proberen een wasmachine te vinden. Die ontbreekt helemaal in dit gezin. (ondertussen hebben we bericht ontvangen; ze heeft er een gevonden voor €140,-. Wie wil hier aan bijdragen?)

Alles komt goed

Galina vertelde ook nog over een ander probleemgeval: Angela van 18 jaar. Zij is vier weken geleden ongetrouwd moeder geworden van een dochter, Anastasia. Angela's verhaal is aangrijpend. Angela's vader kwam twee jaar na haar geboorte om bij een auto ongeluk. Haar moeder hertrouwde en Angela

kreeg een zusje; Tamila, die is nu 8 jaar. Toen haar moeder een derde kind

ter wereld bracht is zij zowel als de baby gestorven. Angela heeft dus geen vader en moeder meer. Zij is bij de ouders van haar moeder gaan

wonen. De vader van Tamila leeft nog wel. Daar woont Tamila nu nog bij, niet ver bij Angela vandaan. *“Angela heeft het mij niet zelf verteld dat ze zwanger was, ze schaamde zich. Het eerste wat ik dacht toen ik het begreep was: hoe moet zij een kind opvoeden? Ze heeft geen vader en moeder en geen man. Ik werd zo bang. Toen hoorde ik iemand zeggen: “Alles komt goed.” En wat gebeurde er? Angela wist wie de vader was en deze jongen, Valodja, heeft, God zij dank, zijn verantwoordelijkheid genomen. Ze zijn afgelopen zaterdag, de 16^e, getrouwd.”*

We zijn daarna bij dit jonge gezinnetje op bezoek gegaan. Ze

wonen bij de oma en opa van Angela in een achterkamertje met een keukentje ernaast. Ook haar zusje Tamila kwam even kijken. We hadden beddengoed en kleding voor allemaal. We waren zo blij voor Valodja en Angela dat we direct een sponsoring konden aanbieden, omdat iemand zich daarvoor spontaan had aangeboden.

Lasten delen

Galina vertelde nog over een ernstig geval. Een gezin met alleen een vader en twee jonge kinderen van acht en twee jaar. Moeder Victoria stierf enkele weken geleden, op 31-jarige leeftijd. De vader belde een paar weken geleden op zaterdag morgen. *“Victoria is overleden, ze is gevallen met haar hoofd op de stenen, kun je me geld lenen, ik zal het je terugbetalen.”* Galina

vertelde hoe ze bij vrienden, 30 minuten verderop, geld heeft geleend om alle kosten van ziekenhuis en begrafenis van Victoria te kunnen betalen.

“Natuurlijk stond ik niet toe dat hij mij het geld terug betaalde. Zodra ik

mijn pensioentje binnenkreeg heb ik mijn vrienden terugbetaald.”

Galina is zo'n toegewijde vrouw. We waren blij voor haar een bontjas te hebben. Zij werkt niet zomaar voor Chesed, zij is altijd onderweg en helpt waar ze kan. Ze zei dat ze zo naar ons had uitgekeken: *“Want ik acht jullie hoog en houd van jullie en ik wilde mijn lasten graag met jullie delen, zodat jullie misschien kunnen helpen.”*

We hopen dat we in Nederland nog meer sponsors kunnen vinden om haar in haar helpen te kunnen helpen. We hadden heel veel, ook nieuw, beddengoed, jassen, schoenen en andere (grote maten) kleding voor haar meegenomen, zodat Galina zoveel mogelijk gezinnen zou kunnen helpen. De drie matrassen waren ook heel welkom.

Vol indrukken reden we 's avonds twee uur in het donker door de regen over de slecht verlichte wegen terug naar ons hotel.

Stichting Zhyttya

Woensdagmorgen gingen we naar het kantoor van de Messiaanse Stichting Zhyttya. We werden al opgewacht door Nadya, die de leiding van Rita heeft overgenomen, nu zij in Israël woont. Ook haar moeder, Nadya, en een goede vriendin, Ira, helpen dagelijks bij de prachtige bediening die zij hebben. Nadya vertelde honderduit over de voortgang van hun werk, de samenkomsten op woensdagavond, de sjabbatvieringen op vrijdagavond en de feesten.

We gingen met Nadya en Ira op weg naar Moekatsjevo. Daar zouden we een paar bezoeken afleggen. Als eerste bezochten we Roza Germanovna. In mei hadden we al over haar gehoord, omdat ze ook als adoptiepersoon was aangenomen. Haar verhaal is heel bijzonder. We wisten wel van Nadya dat ze over haar kampbelevingen heel moeilijk kan praten. Het is allemaal zo erg. Zij overleefde zelfs een paar keer een massagraf. Zij gelooft in de Heere Jezus en zij houdt in haar huis iedere zaterdag samenkomsten.

In Christus

Roza: *“Ik kwam tot geloof in 1949 toen er nog geen Joden waren die de Messias aannamen. Mijn ouders zijn in 1941 opgepakt. Hoe zij omgekomen zijn met een langzame dood, dat is verschrikkelijk. Wij,*

mijn zus en ik, wij waren niet thuis. Wij hoorden dat onze ouders waren meegenomen en gingen niet naar huis. Ik ben in Hongarije in een gezin terechtgekomen en vandaar uit in een kamp. Meer dan een jaar was ik daar. Vanaf 1941 tot 1948 had ik niets van mijn zus gehoord. Toen ik na de oorlog naar Moekatsjevo kwam om de documenten te regelen en ik mijn naam noemde, zei de beambte: “Dat is ook bijzonder, we hebben net je brief gehad en nu ben je er al.” Maar die brief was van mijn zus. Ik heb toen contact met mijn zus gezocht via brieven. Zij had de moed al opgegeven ooit nog iets van mij te horen. Toen ze een brief van mij kreeg viel ze flauw. Ik kreeg later van haar een brief terug, die begon met “Mijn lieve zusje V'Ch” Later begreep ik dat het een geheimschrift was voor IN CHRISTUS.

Ik kreeg allemaal brieven waarin stond, Jesaja zegt dit, Jeremia zegt dat en het ging allemaal over de Messias.

Toen we elkaar ontmoetten hadden we een groot conflict. Ik zei: “Hoe kun je toch in Christus geloven?” Toen ze weg was, ging ik controleren wat ze gezegd had. Al gauw hielp ik mijn zusje als ze op plaatsen waar

Joden samenkwamen van de Messias getuigde. Sommigen geloofden ons getuigenis, anderen zeiden; “Ze zijn in het kamp geweest, ze zijn niet helemaal 100%.”

Vrijheid gevaarlijker

Roza vertelde ook nog over de communistische tijd. Dat ze de winkel niet open wilden doen op zaterdag en daarmee moeilijkheden

kregen met de communisten. Dat ze toch volhielden en de Heere het zegende. Haar conclusie was er één om over na te denken; *“Vrijheid is voor een volk gevaarlijker dan vervolging.”*

We brachten nog een bezoek aan een vrouw die door Zhyttia geholpen wordt; Maria Rosenthal. We ontmoetten haar buiten. Haar zoon wilde niet dat we zouden binnenkomen, waarschijnlijk vanwege schaamtegevoel.

Allermooiste

Onderweg naar huis, vanuit Moekatsjevo, kwamen we langs het huis van Michael (Misja) Fried, ons volgende bezoek. Allerhartelijkst werden we door hemzelf ontvangen. Hoewel hij nog wel getrouwd is, woont zijn vrouw niet meer met hem samen. Ze wil niet meer met hem leven, omdat hij Joods is. Ze woont in het voorhuis. Naast dit verdriet

heeft Misja kort geleden het overlijden van zijn zus Anna Lokus te verwerken gekregen. Het is nog erg vers, vier weken geleden overleed zij. De allerhartelijkste Misja, die maar bleef lopen om ons te bedienen, vertelde over zijn leven. Hij is geboren in het huis waar nu nog zijn broer Vasili woont. *“Ik heb acht jaar in de mijnen moeten werken in Donetsk. Ze kwamen mij gewoon halen na de oorlog. Ik moest mee, want er waren mannen te weinig. Ik was toen 16 jaar.”* Hij vertelde over de zware omstandigheden, de weinig vrije

dagen en ook dat hij daarna nog vier jaar in het leger heeft moeten dienen. Op zijn 29ste is hij getrouwd.

Misja heeft twee zonen en twee kleinkinderen. Eén zoon is al 20 jaar getrouwd, maar ze kunnen geen kinderen krijgen. Dat is voor Misja ook een groot verdriet: *“Het allermooiste is het dat God nageslacht geeft.”* Misja is gelovig en komt met één zoon en een kleinzoon regelmatig naar de sjabbat samenkomsten van Zhyttia. We hebben met hem ook gebeden.

Ik ben de opstanding

Samen met Misha gingen we via allerlei slechte wegen, vol kuilen en gaten naar het huis van zijn broer Vasili in Tsjapovtsi. Van Nadya hoorden we dat Vasili veel last heeft van zijn hoofd en een heel hoge bloeddruk heeft. Ook bij hem en zijn vrouw Maria, die al vroeg wees was,

was de ontvangst bijzonder hartelijk. Zij hopen in mei 40 jaar getrouwd te zijn. De ouders van Misha en Vasili waren maar liefst 72 jaar getrouwd voordat vader als eerste stierf. Misha en Vasili zijn nu samen overgebleven. Ze vertelden over het overlijden van hun zus Anna. *“Het was een nachtmerrie. Ze had kanker. Ze heeft heel veel geleden. We waren altijd bij haar.”*

We lazen met hen tot troost uit het Johannes evangelie hoofdstuk 11. Waar Jesjoea zegt: *“Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al ware hij (zij) gestorven, en een ieder, die leeft, en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid, gelooft gij*

dat?”

We mochten daarna een boodschap van troost brengen vanuit dit Schriftwoord. Het werd door de bedroefde familie a.h.w. ingedronken. Daarna legden we hen allen in handen van de Heere.

We namen hartelijk afscheid. We hadden beide broers en hun familie in onze harten gesloten

David Loden via Skype

We haalden in Uzgorod nog een Joodse man op, Josef Korovach. Zijn vrouw is vier maanden geleden overleden. Sinds een paar weken komt hij naar de samenkomsten. Nog ruim op tijd kwamen we weer in het kantoor aan; warm verwelkomd door de Joodse mensen die klaar zaten voor de wekelijkse bijbelstudie. Via Skype zou David Loden uit Israël om vijf uur onderwijs gaan geven. We waren met ongeveer 14 personen toen het onderwijs van David Loden begon. Hij ging kort door het boek Zacharia heen. Hij sprak over Gods ijver over Jeruzalem, de vuile klederen van

Jehosjoea die worden verwijderd en over goddelijke politiek. Dat God andere volken gebruikt om Israël een les te leren, en dat God maar één doel heeft; Israël terug te brengen naar Zijn hart.

We spraken nog wat na met Nadya. Ze vertelde dat Josef zo leergierig is en zoveel vragen heeft. *“Ik heb gezegd: “Schrijf ze maar op, dan zullen we ze aan David Loden doorgeven, want wij zijn ook nog aan het leren.”*

Nadya liet ook nog een mandje zien. Daarin kunnen de mensen briefjes doen waarop zij hun noden en gebeden geschreven hebben. Daarna wordt er door een iemand van de broeders voor gebeden. Op de buitenkant staat: *“Bidt en u zal gegeven worden.”*

Verder maakten we nog afspraken voor de volgende dag.

We hebben niemand

We losten donderdagmorgen eerst alle kleding, beddegoed, tandpasta,

vitaminen enz. die we voor Zhyttia bij ons hadden. Nog twee bezoeken zouden we met Nadya doen. Eerst naar Ina Sjynitsa (zie reisverslag februari 2010) Haar man Anatoli ligt in het ziekenhuis. Hij heeft nog maar een paar dagen geleden, op zijn 52ste trouwdag, een zware oncologische operatie ondergaan. Anatoli heeft een zijuitgang gekregen. Hij ligt nog op Intensive Care. Inna verwacht dat haar man

maandag weer op zaal zal kunnen liggen. Haar kleindochter met haar achterkleinkind waren een week geleden helemaal uit Irkoetsk, in Rusland, gekomen om opa nog te zien. Voor haar kleindochter was het al 13 jaar geleden dat ze haar opa zag en voor de achterkleindochter was het de eerste keer. Ze is nu al 9 jaar. De familie woont zo ver weg.

“We zijn Zhyttya en Roechama heel dankbaar voor de ondersteuning die zij geven. We hebben verder niemand.”

Inna vertelde ook haar verhaal, hoe zij en haar zusje en moeder de oorlog hebben overleefd. *“Toen de Duitsers kwamen, ontsnapte vader met moeder en drie kinderen in een wagen, getrokken door één paard. Onderweg werden ze nog gebombardeerd, waarbij vader op ons ging liggen om ons te beschermen. Mijn vader is in 1941 bij het front omgekomen. Mijn moeder en mijn zusje, broertje en ikzelf hebben onder de grond moeten leven, toen ons huis gebombardeerd was. Mijn broertje is van de honger omgekomen. Dat was heel moeilijk. Moeder is in 1985 overleden en mijn zus leeft nog, zij is 75, ik ben 73 jaar.”*

We brachten alle noden bij de Heere en gaven Inna extra financiële ondersteuning.

Het ‘rattenvrouwtje’

Ook gingen we nog bij Zina Koegal op bezoek. Zij is een Holocaust overlevende, die we ook wel ‘het rattenvrouwtje’ noemden. Ze had in

2006, toen we haar voor het eerst bezochten, last van ratten in haar hele huis. Ze hadden zelfs in haar armen gebeten. Dankzij het adoptiegeld konden alle muren gestukadoord worden en de vloeren dicht getimmerd. Ze heeft nu geen last meer van ratten.

Zina is een gelovige vrouw met een moeilijk verleden in de kampen. Zij redde zichzelf en de groep van de dood door de Duitser die hen, vlak voor de bevrijding, allemaal dood wilde schieten, letterlijk naar de keel te vliegen en dood te bijten.

Zina toonde ons hoe lenig ze nog is, maar zij ziet op dit moment met één oog heel slecht. Een operatie heeft het slechter

“De artsen hebben mij als proefkonijn gebruikt, maar ik wil geen rechtszaak aanspannen, want de arts heeft twee kinderen.”

Zina bedankte voor de boodschappen. Ze is een tevreden mens al leeft ze in grote armoede en in een oud huis. Ze zei; *“Het belangrijkste is, dat ik niet in een kamp ben.”* Daarna vertelde ze nog een paar nare ervaringen uit het kamp. We brachten haar kort het Evangelie en vroegen haar of zij wist dat Jesjoea voor haar zonden is gestorven. *“Ik weet het allemaal,”* was haar reactie en ze begon direct te bidden.

We namen afscheid, ook voorlopig van Nadya. We zouden vrijdagavond bij hen de sjabbat komen vieren.

De eenzame in een huisgezin

We haalde Miroesja op bij Chesed. Met haar zouden we naar haar familie, de Revta's, in de Karpaten rijden. Waar de eerste sneeuw al was gevallen. In dit Baptistengezin,

waarvan de vader Jood is, zijn we altijd zo welkom. Miroesja is van de zomer getrouwd met Vadiem uit Oost-Oekraïne. Het echtpaar heeft echter een huis ‘gekregen’ op nog geen 100 meter afstand van haar ouderlijk huis: Een gelovige oudere vrouw had Miroesja haar huis aangeboden, als zij bij haar mocht blijven wonen.

Miroesja vertelde hoe ook de gehandicapte wees Gobica door haar en haar man is opgenomen. De oma van Gobika had het haar al eens gevraagd. Ze kwam als hulp van Chesed vaak bij haar en haar kleinkind. Of zij als zij zou sterven Gobika in huis wilde nemen. Geheel onverwacht stierf oma deze zomer toen ze samen met Gobika op kamp was.

Miroesja had er samen met haar man over gesproken en gevast en gebeden. Toen wist ze het; ze zou het doen. Het alternatief zou zijn, dat de tante van Gobika haar in een tehuis zou stoppen.

We ontmoetten Gobika, die nu nog bij de familie Revta in huis is, zolang nog niet alle formaliteiten met de overheid zijn afgewerkt. Het viel ons op dat ze veel meer praat, dat ze zich zichtbaar thuis voelt en dat alle kinderen zo goed met haar op kunnen schieten. En dat vooral Miroesja en haar moeder zo goed voor haar zorgen. Het gaf ons heel veel blijdschap zoveel liefde en opofferingsgezindheid te zien. We kennen onze God als God *“die eenzamen zet in een huisgezin”* (ps 68:7a)

De cadeaus die we voor Gobica waren meegegeven, vonden gretig aftrek. Ze wilde direct de armbandjes met kralen maken en de volgende morgen had ze al een schilderijtje geverfd.

Hartverwarmend

Toen pakten we voor heel het gezin van alles uit; schoenen, kleding,

beddegoed enz. Voor Diana hadden Henk en Alie een accordeon gekocht. Wat was zij daar blij mee. Ze ging er direct op spelen.

We hadden een hele fijne avond, waarop we samen zongen en baden en liefde deelden.

We sliepen heerlijk lang uit en gingen daarna met de familie naar het vakantiecamp waar vader Vanya werkt. Daar hoopten we voor Hans een sauna te kunnen nemen, maar daarvoor waren we te vroeg. Gelukkig kon er wel paard gereden worden.

We aten en praten en baden nog samen en gaven de twee jongens nog een fiets voordat we weggingen. Wat waren zij daar blij mee.

Hartverwarmend altijd, een bezoek bij deze familie. Zo één in de Heer en in de liefde. We haastten ons om op tijd in Uzgorod terug te zijn.

Een last afgevallen

Om vijf uur was de sjabbatsamenkomst bij Zhittyta. In die dienst zouden we allemaal een taak hebben; Bert Jan had de zangleiding, waarbij de gemeenschappelijke taal Hebreeuws was. Wim bracht een aansporend Woord, Ria vertaalde en opende de sjabbat en Hans sprak een woord bij het uitdelen van de kalender en een aandenken. We hadden een goede tijd samen.

Jaroslav Rotman en zijn vrouw Sofia deelden nog hun nood met ons. Ze hebben vier kinderen. Twee dochters en twee zoons. Eén zoon, Jaroslav (27 jaar), is verslaafd aan de drank en één zoon, Vasil (28 jaar), aan de drugs. We baden met hen en

bemoedigden hen vanuit het Woord. Waarbij Sofia bij het weggaan zei: *“Ik voel me een stuk lichter. Ik voel al dat er een last van mij is afgevallen.”* God zij dank.

Maak de plaats wijd

We zochten ons hotel op en genoten nog van de sjabbatrust. De volgende morgen begonnen we in alle rust weer met samen lezen en bidden en ontbijten. Daarna zochten we de nieuwe Messiaanse groep op van Igor en Alona. Deze groep komt elke zaterdag om 11.00 u. samen in een woonkamer van een oud huis. Igor en Alona waren er zelf niet, maar wel 12 zusters, een jong meisje en één jongen, Vladiek. Een enthousiaste jonge vrouw, Christine deed de zangdienst, waarbij we stonden, rondliepen en bewogen en heerlijk zongen. En nadat Wim een Woord had gesproken sprak zij vurig over Jesaja 54:2 *“Maak de plaats van uw tenten wijd.”* Een aansporing om te gehoorzamen als de Heer roept om iets te doen. *“Ja”,* zeggen i.p.v. *“ik kan het niet of heb het nooit gedaan.”* Het was een heerlijke bemoediging. We hadden nog een moment van gemeenschap met elkaar, waarbij de Hollandse kaas als ‘koek’ werd gegeten.

Hanna en de kinderen

Het was ondertussen al half twee. We gingen op weg naar het weeshuis om de kinderen daar blij te maken. We kwamen om half vier in het weeshuis in Vinogradova aan. Alle kinderen kregen een boekje van de goede

Herder, een kadootje en wat snoep. Ze waren zoals altijd helemaal uitgelaten. We hadden ook zelfgemaakte nieuwe kleding, die we ook afgaven.

We kregen nog een maaltijd van Hanna, de directrice, aangeboden. en voor haar hadden we een hele reistas vol verrassingen meegekregen van een lieve zuster in de gemeente. We konden nog heerlijk wat met elkaar delen. We ervoeren een wederzijdse liefde, allemaal dankzij de liefde van de Heer, waarin we een mogen zijn.

Glorie voor de Heer

We aanvaardden met weemoed de terugreis. Natuurlijk verlangden we naar onze gezinnen, en onze broeders en zusters. Maar we lieten zoveel mensen achter, waar we diepe banden mee hebben.

Dankzij Gods grote liefde, genade en trouw mochten we zoveel uitdelen.

We mochten ook zaaien, verschillende boeken van “De Schuilplaats” en zeven exemplaren van “Twaalf Joden vinden de Messias.” Steeds luisterend naar Gods aanwijzingen, waar we het konden uitdelen.

Allemaal in en uit Naam van Hem, die Zijn volk niet in de steek laat. Door de Heere Jezus mochten we zoveel hoop en uitkomst geven Geve de Hij ook de vruchten. Maar we mochten ook zoveel ontvangen. Dat droegen we mee over de grens en zal ook in ons hart blijven.

Zondagmiddag om vier uur waren we thuis. We dankten met zijn vieren God onze Vader, Die ons bewaard heeft, geleid heeft en zo rijk gezegend heeft.

Maar ook jullie willen we bedanken. Zonder jullie bijdragen in gebeden in financiën en het geven van spullen, zou deze reis ook niet mogelijk geweest zijn.

Maar boven alles: De Heere komt toe alle eer en dank en glorie.